

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 120—
 pol leta . . . " 60—
 četrt leta . . . " 30—
 za mesec . . . " 10—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 140—
 pol leta . . . " 70—
 četrt leta . . . " 35—
 za mesec . . . " 12—

Uredništvo je v Ljubljani, Francišanska ulica števil. 6/1.
 Telefon števil. 360. — Upravišтво je na Marijinem trgu
 števil. 8. Telefon števil. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
 Posamezna številka velja 60 vin.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgo-
 vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
 Rokopisi se ne vračajo.

JUGOSLAVIJA

Plačano do

Ljubljana, knjižnica

Ljubljana.

Na pismene naročbe brez
 pošiljate denarja se ne
 moremo ozirati.

Novi naročniki naj pošiljajo
 naročnino po nakaznici.

Oglašje se zaračunava po
 porabljenem prostoru in sicer
 1 mm visok ter 55 mm
 širok prostor za enkrat 1 K,
 za večkrat popust.

Ugoden vtis našega odgovora na ultimat.

Beograd, 31. jan. (Izvirno poročilo.) Vsa poročila iz zaveznih mest soglašajo v tem, da je odgovor naše vlade na angleško-francoski ultimat naredil v antantnih krogih — razen seveda v italijanskih — najboljši vtis. Časopisje povdarja, da je odgovor naravnost mostersko diplomatsko delo. Zlasti v pariških listih se opaža nememben preokret, dočim so stali poprej z malimi izjemami vsi na italijanski strani, sedaj resno uvažujejo naše stališče. Londonski listi izražajo mnenje, da Jugoslavija sploh ni mogla dati dru-

gačnega odgovora. Ameriško časopisje pa kar odkrito pozdravlja našo odklonitev, češ da bi zaslužila Italija še vse drugačno lekcijo.

LDU, Washington, 31. jan. Kakor doznava »New York Sun« iz Pariza, je delstvo, da je Jugoslavija odklonila predloge zaveznikov glede jadranskega vprašanja, napravilo v pariških krogih vtis, da je Jugoslaven z gotovostjo računajo na ameriško finančno in gospodarsko pomoč, kakor tudi na podporo svojih zahtev od strani Zedinjenih držav.

Načela volilnega reda.

LDU Beograd, 31. Včeraj popoldne je bila seja ministrskega sveta, na kateri se je v glavnem razpravljalo o novem volilnem redu. Sprejeli so načelo občne, enake, tajne, direktne in čisto proporcionalne volilne pravice.

Beograd, 31. (Izvirno poročilo.) Ministrski svet je na včerajšnji seji sklenil med drugim tudi važno izjemo v občinskem volilnem redu za Hrvatsko. Tajnost glasovanja in proporcionalni sistem sta razširjena namreč tudi na vse večje kraje po deželi, ne samo na mestne občine kakor dosedaj. Kakor se govori bo spremljen v mnogih toč-

kali tudi volilni red za Slovenijo, ki ga je predlagala ljubljanska vlada. Med drugim bo znižana doba bivanja od dveh na eno leto.

LJUBLJANA DOBI TRI MANDATE

Beograd, 31. (Izvirno poročilo.) Po sklepih včerajšnje ministrskega sveta bo razdeljena cela država za parlamentarne volitve v enotne volilne okraje, katerim bodo pripadala tudi mesta. Izjemno bodo tvorila samo tri glavna mesta, ki postanejo samostojni okraj. Beograd dobi 5, Zagreb 4 in Ljubljana 3 poslanske mandate.

Pred sklicanjem parlamenta.

Beograd, 31. (Izvirno poročilo.) Pogajanja med vlado in opozicijskim blokom se nadaljujejo in potekajo razmeroma ugodno, tako da je vedno večja verjetnost, da se parlament sestane še v prvi polovici februarja. Na dnevnem redu bosta samo dve točki: jadransko vprašanje in volilni red. Jutri se vrši plenarna seja opozicijskega bloka, da se stavi odgovor na vladne zahteve.

PROTI ZAVLAČEVANJU PARLAMENTARNEGA DELA PO OPOZICIJI.

LDU, Beograd, 31. jan. Presbiterio lavlja: Ugotavljajoč, da opozicijski blok zavlačuje odgovor na vladni predlog v vprašanju sestave ustavnega odbora in parlamentarne rešitve volilnega zakona, je poslal ministrski predsednik Davidović opozicijske-

mu bloku pismo, kjer zahteva, da opozicijski blok poslaši svoje držanje. Nadalje se naglašuje potreba tega odgovora, ker se bliža rok za sklicanje ali razpust časovnega narodnega predstavništva.

Italija upa, da bo Jugoslavija popustila.

LDU Berlin, 31. »Deutsche Allgemeine Zeitung« poroča iz Londona: Svoči je imel italijanski ministrski predsednik Nitti pogovor s francoskim poslanikom Barrereom. Nato se je vršila seja ministrskega sveta, kjer se je razpravljalo zlasti o jadranskem vprašanju. Kakor poročajo listi, je italijanska vlada glede spora z Jugoslavi zelo optimistična in trdno preverjena, da bo Jugoslavija odnehala. Italijanska vlada je pa tudi odločena, da se ne spušča v nobene pogovore več. V tem jo podpira vse javno mnenje. Italijanske nacionalistične zveze bodo prihodnje dni pri-

redile v Rimu veliko manifestacijo, pri kateri bodo zahtevale izvedbo londonskega dogovora.

PREPREČEN HABSBURŠKI PUČ NA MADŽARSKEM.

LDU, Budimpešta, 31. jan. Kakor pišejo listi, je Hortijevu povelje preprečilo Friedrichov poizkus puča, po katerem bi se imel nadvojvoda Jožef izklicati guvernerjem ali celo kraljem. »Szozsa« piše, da to ne bi bilo v interesu dežele, da se sicer nadvojvoda Madžarom simpatičen, da pa je Habsburžan, kar bi utegnile privedi do razporov z entento, da je treba, da se o tem odloči narodna skupščina.

UKRAJINCI ZASEDLI ODESO.

LDU, Dunaj, 30. jan. Mesto in pristanišče Odesa sta padli, potem ko je bil zlomljen odpor Denikinovih čet. Večina posadke je bila zajeta, ostanek je pobegnil na romunsko ozemlje, kjer so ga razorožili. Vkorakanle ukrajinski čet v Odeso je prebivalstvo pozdravljalo z navdušenjem.

Pogajanja z Avstrijo bodo v Ljubljani.

Beograd, 31. (Izvirno poročilo.) Pogajanja med Avstrijo in našo državo se bodo začela koncem februarja. Avstrijski in naši državniški sestanejo v ta namen najbrže v Ljubljani, ki je iz prometnih ozirov veliko bolj prikladna kakor pa Beograd. Dumaško odposlanstvo bo vodil kancelar dr. Renner, jugoslovansko pa ministrski predsednik Davidović.

NERESNIČNE VESTI O POTOPU LADJE Z UJETNIKI.

Z ozirom na razširjeno vest, da se je potopila ladja, vozeča jugoslovanske ujetnike iz italijanskega ujetništva v domovino, ugotavlja ljubljanski dopisni urad, da na merodajnem mestu ni o tem nič znanega. Tem manj, ker je bilo določeno, da se bodo izvršili vsi transporti ujetnikov v domovino po kopnem.

NARODNA SOCIJALNA STRANKA sklicuje v ponedeljek, dne 2. februarja ob pol 11. uri dopoldne v veliki dvorani »Mestnega doma« JAVEN SHOD

Dnevni red: Položaj javnih in privatnih nameščencev. Slučajnosti. Nameščenci, vsi do zadnjega na Načelstvo NSS.

Za vzgled.

Človek ljubi v resnici le to, za kar prinaša istinite žrtve. To je psihološko tako utemeljeno in vsakomur iz lastne skušnje tako ugotovljeno dejstvo, da se o njem ni treba razširjati.

Da je slovenski širši javnosti ogroženo Primorje drago, stoji izven diskusije. Moglo pa bi se zgoditi, ne bo li zmagal v Rimu v poslednjem trenutku zdrav razum, da bo postavljena izkazana požrtvovalnost slovenskega naroda pred novo herojično skušnjo. Vojno stanje med nami in Italijo ne more prenehati, dokler nimamo svobodne poti na svobodno morje. Mislim, vojno stanje političnega in kulturnega tekmovalstva med odtrganimi brati. Sovražna ofenziva se bo poslužila vsega italijanskega upravnega aparata centralistične države, da iztrga narodno zavednost iz src svojih slovenskih državljanov in brez skrajnega odpora od naše strani se nam je bati, da se nekulturna nakana v opasnem obsegu posreči. Za to bodo vojno pa bo treba denarja, denarja in zopet denarja. Poljaki so otepli svojo zemljo pred navalami pruskih milijard. Čehi so rešili svoje manjšine in zgradili občudovanja vredno strokovno in srednje šolstvo z neizmernimi žrtvami, in pribeževali si bomo i Jugoslavi naši Primorje. Naj zvedo gospodje na Tiberi, da se bodo po Julijski Benečiji sprehajali pač nekaj časa njih karabinerji, da pa ta zemlja ne bo nikoli njihova, da tod ne bo vzklila ne bilka italijanskega patriotizma.

Čaka nas narodni davek, obenem vesoljnemu svetu vidno znamenje našega neukrotljivega odboja in konkretna osvoboditev slovenskega Jadrana. Ne ena duša, ne ena ped zemlje onstran mejne črte se ne sme izgubiti narodni posesti, ne ene duše, ne ene pedi zemlje tostran meje ne sme biti, ki bi ne prispevala po svoje p obrani naše dedščine.

»S čeki bomo stili nemški militarizem.« je klical Lloyd George leta 1917. zaveznikom, in s tem orožjem se bo vlevati i nam proti vojaškemu militarizmu Italije. P. P.

Tržaški škof, Vatikan in naš narod.

O priliki odstavitve tržaškopoperskega škofa mons. dr. Karolina, je prinesla tržaška »Edinost« pod gorenjim naslovom daljši članek, ki pa je bil v celoti zaplenjen. V naslednjem prinašamo najvažnejše in najzanimivejše odstavke iz zaplenjenega članka:

Takoj po zasedbi Trsta in primorskih dežel po italijanski armadi, se je pričela tajna gonja s strani italijanskih nacionalističnih krogov proti škofu Karlinu, ki je zagrešil neodpustljiv greh — da je sin slovenskih starišev. Ko so prišli Italijani v Trst, je vzel izpremembo politične uprave na znanje; več koš katoliški škof ni mogel in ni smel storiti. Očiten dokaz zahrbtnega hujkanja je bil barbarski napad populne drhali na njegov dvorec 29. decembra 1918, nad katerim se je zgražal ves kulturni svet in ki ga okupacijska oblast ni znala ali ni hotela preprečiti. Od tedaj je to vprašanje navidez nekoliko utihnilo, podvojilo se je pa tajno rovarjenje, katerega uspeh je bila odstavitev škofa. Karlina. Vatikan se je udal nacionalističnemu pritisku in sklenil brez vsakega vzroka odstaviti sedanega škofa. Naš narod v zasednem ozemlju smatra to kot udarec v obraz, kar zna imeti nedogledne posledice.

Kot glavni vzrok svojega odpora proti mons. Karlinu navajajo nacionalistični šovinisti, da je večina tržaško-koperske škofije italijanska, ki noče »vsiljenega« (a vendar od papeža potrjenega) slovenskega škofa. Ta predzrna trditev je čisto navadna laž, kar izhaja tudi iz uradnih podatkov. Po prospektu tržaško-koperskega ordinarijata za leto 1918, je štela škofija v letu 1918, 245.000 Slovencev in 151.000 Italijancev; ogromna večina je torej Slovenska in vsaka druga trditev je neresnična in potvarjena deistev. Kje je torej ona »italijanska« večina, ki noče »vsiljenega« slovenskega škofa?

Kje je torej vzrok, da je Vatikan nastopil proti slovenskemu škofu? Ali se je morda mons. Karlin pregrešil proti kakim cerkvenim predpisom in je bil zato kazensko odstavljen? Vsak pošten človek tržaško-koperske škofije mora priznati, da je mons. Karlin vedno objektivno postopal z vsemi verniki brez razlike narodnosti. Ali se je morda pregrešil proti katoliškim principom, če je dovolil slovenskim vernikom slovensko pridigo pri sv. Antonu starem? Ali morda, ko je poslal svoja pastirska pisma vsem svojim vernikom v njihovem narodnem jeziku, kot je njegova dolžnost? Kje je torej vzrok, ker vzrok njegove odstavitve pač mora biti?

Vemo in priznavamo, da ima sv. Stolica pravico postavljati, prestavljati in odstavljati škofe, toda ne brez vsakega vzroka. Ker mons. Karlin ni ničesar zakrivil, kar bi povzročilo njegovo odstranitev, leži vzrok izven njega.

Za milijoni.

(Dalle.)

PETNAISTO POGLAJE.

Gostoljubnost gospodične Hilary Aspinwall je bila znana daleč naokrog. Kot sirota brez ožiega sorodstva se je posrečilo, da si je pridobila mnogo prijateljev. Kadar je hotela, si je lahko v svoji hiši zbrala najprijetnejši, po duhu nji sorodni krog. To poletje je vodila gospodinjstvo neke starejša, zelo izobražena vdova iz New Yrka; kaka dvanaestorica mladostnih gostov obojega spola je oživljala druho z židane voljo. Ona sama je odkazovala vsemu veselju in zabavi vedno primerne meje. Od narave vesela je vendar v življenju okusila preveč skrbi in občutila težko odgovornost bogastva, da bi jo vrtnice razkošnega veselja kedaj potegnili seboj. Vendar se je udeleževala vsake zabave in je imela toplo sočutje za veselje drugih, da so se radostni v njeni bližini počutili vedno najbolje.

Prisrčno umevanje pa je kazala za žalujče. Ako se je prikazal med smejočo trumo na vrtu ali v dvorani resnejši obraz, v čigar očesu je ležala globoko zakrita senca, tedaj ji ni ušel tih vzdih, ni ušla tajna solza. V trenutku tega sicer ni pokazala, toda ko je molčala noč razgrnila svoja krila, se je tiho prikrala k mladi deklici, katere bolelost je zasluhila, si znala z nežnim sočutjem pridobiti njeno zaupanje, da je prekinelo polno srce, in da je žalost našla izraz v besedi, ne da bi žalujča

na to mislila. — Toda opazujmo jo onega vselega poletnega večera v krogu svojih gostov!

Hilary Aspinwall sedi sredi svoje družbe pod jasnim zvezdnatim nebom zdaj molče, zdaj v zaupljivem pogovoru. Tudi njene tovarišice so krasne, mikavne, živahne, toda pri nobeni ne najdemo toliko mirnega dostojanstva, toliko pristno ženskega, kakor pri njej. Posebno trije možje, ki se mudijo v njeni bližini, so uprli oči vanjo in jo pazno poslušajo. Prvi stoji v senci stebra, drugi za njenim sedežem, tretji jo opazuje nekoliko oddaljen od družbe. Njena lepota žari danes v deviškem ognju v skoro nedosegljivi veličini. Kje pač se mude njene misli? Namah se nam zdi kakor spremenjena. Zaslišala je korak na peščen poti. Kakor zelo se je tudi znala premagovati, vendar opazimo na njej veselo pričakovanje. Dvigne se in ostali ji sledijo: spodaj pa se prikazeta iz sence dve postavi: krasna moška in ljubka ženska. Za trenutek tiho obstoje, se pogledata in se smehljata, predno začneta stopati po širokih stopnicah.

Se nikoli niso videli Degrawa in signorino Valdi, ki se zdaj imenuje gospodična Rogers, tako zaupljivo občevati. Ko sta se bližala, se je mlada družba iznenadena spogledala in marsikatero oko je skrivoma iskalo dražestno gospodinjstvo. Tudi ona je bila presenečena, a znala se je premagovati, sprejela je novodoljeleca prisrčno kakor vedno. Kmalu je družba zbrana in s zabavlja v krasno razsvetljeni dvorani; tudi Hilary Aspinwall je vesela, le

kdo jo pozna natančneje, bo čutil, da se njene vesele, živahne narave polasča otožnost. Kljub njenemu ženskemu ponosu se vendar včasih ukrade kateri izmed njenih pogledov do kotička pri oknu, kjer sedi umetnik s pevko tako nad vse srečen, da mu ni mogoče svoje radosti priknavati.

Pa tudi signorina se naslaja v razkošju: pravi čarobni blesk je razlil čez vse njeno veselje in upanje. Hilary Aspinwall ve, kaj to pomeni, tako natančno, kakor da je pol ure prej prisluškoval prisegam vroče ljubezni, ki jih je šepetal ognjevit umetnik svoji izvolilki, da bi tudi v njej vnel žar ljubezni. — Ona pa, katere ljubezni je bila čistejša in svetelja, je globoko v srcu skrila svoje čustvo: naučila se je v življenju trpeti, razumevati tujo srečo in svojo lastno darovati drugim.

Na klavirju se igrajo vesele skladbe in ko zvoki plavajo po dvorani, se zašepeta tuintam komaj slišna besedica o lepem paru: o nadarjenem umetniku in dražestni deklici oh njegovih strani, ki jih je bog ljubezni zadel s svojimi puščicami. Sama pa ne vidita in ne slišita ničesar, kar se godi okoli njiju.

»Slušaj me, ljubica,« je šepetal ognjevit snubec, »ti si moje vse na tem svetu, samo ena misel živi še v meni, narediti te srečno: zaupaj mi, pokloni mi svoje srce! Za me ni kor tvoja ljubezni.«

zaklada na svetu, ki bi mi bil dragocenejši kakor ta ljubezni res tako velik dar?« Ja dahnila ona. »Ali je mogoče, da nas odškoduje

za vse izgube, za vse zaklade, ki nam jih nudi širni svet? Rada bi verjela, naučite me te umetnosti!«

»To hočem, oboževana signorina, živim in dišem samo za vas. Se nikoli do danes ni našla ljubezni pot v moje srce, in tako globoko, tako glasno se je zbudil v meni ta vse-mogočni čut, da prosim nebo, naj mi podari vašo ljubezni — ne slavo, ne čast, ne bogastvo, samo vas, vas samo!«

Okoli ji je žarelo, ustnice so se krožile v odgovor, a predno je beseda zazvenela, je utihnila glasha in pogledi vseh so se obrnili k vratom. Vstopil je tujec, odlične zunanosti, velik in postaven, a vsem neznan, tudi gospodinj. »Kdo je to?« so povpraševali vsi rado-vedni, ko je prestopil prag, vildno se klanjal. Nato pa je obvisel njegov prvi pogled, kakor začaran na taji magnetni sili, na deklici, ki je sedela ob oknu pod vtisom ravnokar izgovorjenih umetnikovih besed.

Ako je že to iznenadilo pričujoče, se jim je zdelo še bolj čudno vedenje gospodarice. Držala je v roki karto, ki jo je oddal strežaj, in strmela v njo z neizmernim začudenjem.

»Oprostite,« je rekla končno in v dvomu pristopila k tujcu: »Ali je tukaj na karti vaše ime?«

»Seveda,« je odgovoril začudeno, »to je moja vizitka. Gospod Morris iz Clevelanda je bil tako prižan in mi dal seboj priporočilo pismo za vas. Prosim, preberite, da bo moje bivanje tukaj opravičeno.«

Mogoča je le ena rešitev te uganke: sprememba politične oblasti. Pred našimi očmi vstaja veličastna prikažen belgijskega kardinala Mercierja, ki se je neustrašeno boril proti nemškemu barbarstvu za časa okupacije, ki se pa Nemci niso upali izgnati, kljub neštetim pritožbam v Rim. Takrat se je ves kulturni svet klanjal kardinalu Mercierju in Vatikan je odobral njegovo apostolsko delovanje v prid mučniskemu belgijskemu narodu! Nočejo postavljati analogije med kard. Mercierjem in škofom Karlinom, ker se poslednji politično ni udeleževal, a Mercierjev slučaj nam dokazuje, da izprememba politične oblasti ne more in ne sme biti vzrok odstavitve kakšnega škofa, dokler se ta ne pregreši proti cerkvenim zakonom. Če Vatikan v Karlinovem slučaju drugače postopa, je to znak, da se je udal političnemu pritisku izven cerkvenih krogov, ki nimajo pravice umesavati se v zgoj notranje cerkvene zadeve, je to znak, da je zmagala pri Vatikanu protislovanška struja! Zalosne posledice ki bi jih mogoče imeti tako postopanje za cerkev samo in za versko življenje v naših pokrajinah, leže na dani. Hrvatsko-slovenski narod tržaško-koperske škofije bo smatral odstavev prikljubljene in napram vsem pravičnemu škofu kot groba žalitev njegovega verskega in uravnega čuta, ki je ne bo mogel, ne hotel prenesti!

A še na nekaj moramo opozoriti Vatikan. Vsled nove politične konstelacije na Balkanu, je vzhodno-cerkveno vprašanje postalo znova silno aktualno. Jugoslovanski cerkveni krogi delujejo z vsemi močmi na zblizanje s pravoslavno cerkvijo, kar bi bilo v največji blagor cerkve in nasega naroda. Udarec pa, ki ga je zadal Vatikan z odstavitvijo mons. Karlina našemu narodu ob Adriji, bo to nujno potrebno zblizanje že ne onemogočilo, pa vsaj za del časa otežilo. Vse to v neljubni škodi katoliške cerkve in vsekupnega krščanstva!

Prepričani smo, da se slov. hrv duhovščina popolnoma strinja z našim izvajanjem: prepričani smo, da je skušala odvrniti to nesrečo za cerkev in narod. Toda Vatikan je ukrenil drugače, ukrenil proti nam. Zapustil je poto Leona XIII., ki se je v svojem plemenitih, dalekosežnem stremeljenju trudil z vsemi močmi, da bi prebrazil razkolne slovanse narode Rima. Tedanji politični položaj, posebno v Rusiji, mu žal ni prinesel zaželenih uspehov. Danes, ko caristične Rusije ni več, ko ni več vrhovnega poglavarja sv. Sina, danes, ko so se katoliški Slovenci in Hrvati združili s pravoslavnimi Srbi, v trenutku torej, ki je najbolj ugoden za končno rešitev vzhodno-cerkvenega vprašanja, ki tlači kot mora vse krščanstvo, učarj Vatikan primorske in z njimi vse ostale Jugoslovane v obraz! Veliki čas je našel majhne ljudi, imperijalistični nacionalizem je zastopil tu di one kroge, ki bi smeli biti zanižani do vzmeti.

Italijanske spletke.

Diplomatsko zastopstvo Italije je na Dunaju poverjeno markizu della Toretta, katerega glavna naloga je čim več in čim uspešneje spletkariti proti naši državi.

Ko se je mudil avstrijski državni kancler dr. Renner v Pragi, je bilo na dnevnem redu češko-avstrijskih pogajanj tudi vprašanje o

zgradbi nove železniške proge, ki bi šla z Jadrana čez našo državo na Nemško Avstrijo v Čehoslovaško. Češki dogovori z Rennerjem so dospeli že tako daleč, da je bil kancler pripravljen prepustiti potrebno ozemlje v kompenzacijo za premog in sladkor od Čehoslovaške in za žito od Jugoslavije. Za ta načrt pa je pravočasno izvedela italijanska diplomacija. Della Toretta se je takoj napotil k Rennerju ter vplival nanj, rekoč, da Avstrija kaj takega nikoli ne sme dopustiti, tako je načrt padel v vodo, ker se mu je morala Avstrija vsled italijanskega pritiska odločno odpovedati.

Nič manj izurjenega v spletkah se ne kaže italijanski diplomat z ozirom na mogoče zveze med Wleonom in Beogradom. Prej se je govorilo, da poseti dr. Renner Beograd takoj po prihodu iz Prage, sedaj pa je kanclerjevo potovanje v Beograd odloženo. In vse to se godi le vsled italijanskega bojazni, da bi se v srednji Evropi sklenila zveza med Čehoslovaško, Avstrijo in Jugoslovanom, ki bi pomenjala oslabilitev Italije.

Japonska.

Japonska v minuli svetovni vojni ni veliko trpela, čeprav je bila soudeležena. Z brezpomembnimi žrtvami si je zelo povečala svoje ozemlje. Kralj, ki jih je dobila, so redko naseljeni in to pride Japonski ravno prav, ker ima doma preveč ljudi.

Kakor smo že imeli priliko čitati, se tudi Japonska zelo boji boljševizma. To je znamenje, kakor piše "The Japan Wockley", da se je tudi v Japonski začel socialistični pokret, ki lahko postane v neugodnem slučaju opasen. Da zaustavi prodiranje ruskih boljševikov in s tem zmanjša nevarnost boljševističnih idej doma, so Japonci izkrcali v jugovzhodni Sibiriji precej močne čete. Pri Amurju že bljejo, kot pravijo zadnje vesti, težke boje z boljševiki.

Japonska država je povsem fevdalna. Šeprav li je uspelo dvigniti se do države prvega reda. Vendar so v fevdalni Japonski prodrla nekatera demokratska načela. Tako imajo Japonci tudi svoj parlament — ali vse le samo navidezno demokratsko.

Dejstvo je, da so v Japonski vse višje državne in vojaške službe kakor tudi mesta v upravi večjih podjetij in tvornic v rokah članov starih privilegiranih rodbin. Proletariat je zatiran, in dihi iz daljine s socialnodemokratskimi idejami prožete Evrope ter burja iz boljševiške Rusije ga gibata. Splošno se misli, da se fevdalizem ne bo dolgo držal. Delavske organizacije se širijo po mestih in po deželi. Zlasti se odlikujejo v ustanavljanju organizacij ženske, posebno študentke. Kakor izgleda, je socialistični pokret na Japonskem zelo podobnega gibanju v Evropi in tudi tako pomešan z boljševističnimi idejami.

Japonska noče v nobenem oziru zaostati za Evropo. Med delavstvom in omladino se je začelo tudi drugo gibanje, ki stremi za tem, da pride ljudstvo do večje izobrazbe. Zato se odvarjajo takozvane ljudske šole, v katerih predavajo za to sposobni učitelji javno in privatno pravo, ter navajajo narod na to, da misli realno in praktično in da ne zabli v komunistične utopije. Te šole izvanredno uspevajo. Narod se v njih evoluciona do prave demokracije, in se obenem zdravi od utopij. Vlastni orkestralni part bleščal v tako silajni, mojstrski izdelavi. Že uvertura mi je napravila nezozabn vtis. Prava naslada je poslušati tako imenitno naštudiran orkester, v spremiljavi nežen in skrajno decenten (niti enega recitativa v vsej operi ni zabrisal), v samostojni vlogi zopet enoten, v plesni ritmihi na las točen. Pa ta dinamika v trobilih! In še v arpežijih harfe sem čutil natančnost dirigenta, ki č. lada ves orkester suvereno in ima naravnost sugestiven vpliv na godce. Izvajanje orkestra vsa čisti!

Zboru se je očito poznalo veselje do stvari. Bil je po živahnem tempu orkestra v začetku prvega dejanja podžgan in je pel z navdušenjem. Nasprotno je pa v zadnjem dejanju s strogo ritmično in lepo dinamično prednašanim zborom za odrom dokazal, da ima zmogljivega korepetitorja. Dober vtis odra kvari le večno šepetanje posameznih pevcev in pevki, ki motijo pač najbolj soliste. S to grdo razvado takoj proč!

Pa k solistom. Odč. Thierryjeva se je poglobila v vlogo nesrečne Mignon ter je imela v petju in igri dovolj občutenih momentov, da bi se njen temnobarvani in polnozvočni glas, prijemlji v visini kot v nižini, lepše podal Carmen kot Mignon. Bila je najboljša v pesmi "Poznaš deželo, kjer oranže cveto," dalje v drugem dejanju pred zrcalom in v dramatično prednašanih recitativih začetkom izpremembe. Naša opera je pridobila v gđ. Thierryjevi dobro in vrlo pevko.

da mora mirno trpeti, da zrušijo te šole fevdalne tradicije, ker ve, da bo Japonska le na ta način rešena boljševiške revolucije.

V teh solah je zaposlena skoro vsa mlajša inteligenca, ki je prožeta z modernim demokratskim duhom. Omladina je uvidela, kje tiči zlo in je šla zato med neuki in teptani narod, ter začela trebiti zlo pri korenini.

Beleške.

Ferdinand bolgarski.

V Berlinu izide kmalu spis v bolgarski politiki v času svetovne vojne. Sestavek je napisal znani publicist Gončevič ki trdi o razkralju Ferdinandu, da je med vojno večkrat skušal obrniti hrbet. Tako je n. pr. Ferdinand I. 1917. postal v Savojo svojega odposlanca, ki se je tam pogajal z angleškim delegatom o odstopu Dobruže in v Macedonije Bolgarski. Pogajanja so se razbila samo vsled zahteve bolgarskega odposlanca, da ostane Ferdinand še za naprej na prestolu. Gončevič piše dalje, da je na Ferdinanda dolgo časa vplival ameriški poslanik, ki je razcarlu prigraviral na prekinje zveze s centralnimi državami. Radi te ameriške agitacije je Viljem podelil Ferdinandu ukor, kar nam tudi lepo izpričuje samostojnost Bolgarske naravnem Nemčiji.

Boj za svobodo.

NADALJNE MANIFESTACIJE.

Protestna zborovanja po celi Srhli.

LDU, Beograd, 30. jan. Na vsem ozemlju bivše kraljevine Srbije so se vršila poslednje dni protestna zborovanja proti nameravani rešitvi Jadranskega vprašanja in proti pariškemu ultimatu. Tako je predsedništvo vlade prejelo karakteristične deneske iz Sahca. Valjeva. Hruševca. Kragulevca. Skoplia. Niša itd.

Dalmatinska duhovščina.

LDU Split, 30. Splitska duhovščina je poslala predsedniku ministrskega sveta nastopno brzojavko: Katoliška in pravoslavna duhovščina splitske občine, ne videč v pariški konferenci nikake garancije za trajni mir, ki brez Krista in njegovih načel ni mogoč, odsaja vsako deljenje pravic brez evangelijskih načel bratstva, enakosti in svobode, ker bi se sicer rodile same žalostne posledice, ki bi neugodno vplivale na nas in naš izmučeni narod. V imenu omenjenih načel obsojamo očitno krivico in nasilje mirovne konference proti našemu jugoslovanskemu narodu in ne priznavamo rešitve, ki bi zahtevala, da se odpovemo svoje zemlje, svojih pravic in svoje krvi.

Nove manifestacije v Splitu.

LDU Split, 30. Snoči so se vršile v Splitu velike manifestacije v čast Wilsonu in Ameriki. Silne množice so se zbrale na Narodnem trgu, zaplele "Oj, Slovani" in potem krenile na obal, kjer je usidrana ameriška vojna ladja. Tu so prepevali rodoljubne pesmi in vzklicali Wilsonu. Na povratku so manifestirali pred poslopjem pokrajinske vlade, zapeli "Bože pravde" in vzklicali kralju. Režnje in vojski. Množico je pozdravil predsednik pokrajinske vlade dr. Krstelj, ki je pozval manifestante, naj se mirno razidejo in prepuste stvar poklicanim faktorjem. Manifestanti so se nato mirno razšli.

dovolj občutenih momentov, da bi se njen temnobarvani in polnozvočni glas, prijemlji v visini kot v nižini, lepše podal Carmen kot Mignon. Bila je najboljša v pesmi "Poznaš deželo, kjer oranže cveto," dalje v drugem dejanju pred zrcalom in v dramatično prednašanih recitativih začetkom izpremembe. Naša opera je pridobila v gđ. Thierryjevi dobro in vrlo pevko.

O. Kovač so dali vlogo Viljema Meistra in bal sem se, da ji ne bo kos. Res, da mu vloga ljubimca ni bogve kako dobro pristojala, pač pa je v pevskem oziru popolnoma zadovoljil. Odlikoval se je zlasti v ariji "Ne plakaj več Mignon". Napreduje in mirne vesti mu lahko vodstvo poveri eno ali drugo tenorsko partijo. Domačin je, priden in vreden, zakaj pa ne? — V vlogi starega pevca Lotarija, ki išče s trpečo Mignon, čeprav ne ve, da je njegova hčerka, se je poveljalo uživati g. Rumpel, izkazal se je v dvopevu "Ve ptice lastavice" in v zadnjem dejanju.

Vloga kóketne Filine je dobro pristojala gđ. Oajevi, ki ni kolorturka par exelenc, pač pa je vseeno

Jugoslavija.

Avstrijski delavcev ne bo v Jugoslavijo.

LDU, Dunaj, 30. jan. Državni tajnik za socialno skrbstvo Hanusch demontira vest dunajskih listov, da pride 40.000 avstrijskih delavcev na delo v Jugoslavijo.

"Sovražnik pesnika."

LDU, Milan, 30. jan. "Secolo" poroča iz Trsta, da so d'Annunzijeve straže aretirale poveljnika 45. divizije generala Nizro in ga odvedle na Reko. Obdolžujejo ga, da je sovražnik pesnika.

Bolgarski terorizem v obmejnem ozemlju.

LDU Beograd, 31. "Pravda" piše: Zasedba Caribroda in okolice, ki nam pripada po mirovni pogodbi, še ni izvršena. Bolgari še vedno terorizirajo nesrečno prebivalstvo te občine. Vlada se je večkrat obrnila do zaveznikov v Parizu za odlok o zasedbi. V tem oziru se morajo storiti skrajni koraki, ako zavezniki ne odgovorijo takoj.

Otvoritev opere v Beogradu.

LDU Beograd, 31. Prva predstava opere v beogradskem gledališču

bo dne 6. februarja. Dali bodo Puccinjevo "Madame Butterfly". Zanimanje za opero je tako veliko, da se že sedaj razprodani vsi sedeži in lože.

Banket vsučiliških profesorjev.

LDU Beograd, 31. Profesorji beogradskega vsučilišča so snoči v hotelu "Imperial" imeli banket v čast odposlanec ljubljanskega in zagrebškega vsučilišča. Minister prosvete je nazdravil kralju Petru, prestolonasledniku regentu Aleksandru, dekan beogradskega vsučilišča Djordjevič pa gostom in naglašal nade glede ožjega skupnega delovanja vseh teh treh zavodov. Rektor zagrebškega vsučilišča dr. Polić je ljubezljivo pozdravil idejo vzajemnega dela za ustvarjanje nove kulture edinstvenega naroda. Prektor ljubljanske univerze Zupančič je povdarjal potrebo edinosti v načrtu in zaupanju v našo boljšo bodočnost.

Trgovski list v Splitu.

LDU, Split, 30. jan. Tukajšnji trgovci nameravajo v Splitu ustanoviti svoj list.

Razna poročila.

Francija in Čehoslovaška.

LDU, Praha, 30. jan. Francoski poslanik Clemens Simon se sporočil znanemu ministru dr. Benešu, da le prejel brzojavko svoje vlade v kateri naznanja, da se z ministrstvom Millerand ni izpremenila francoska politika napram čehoslovaški republiki.

Za izročitev Villema.

LDU, Pariz, 30. jan. "Petit Parisien" javlja iz ofizioznega londonskega vira, da sta Millerand in Nitti sprejela povabilo Lloyd Georgea h konferenci, kjer se bodo sklenili nadaljni koraki v stvari izročitve bivšega nemškega cesarja. V angleških diplomatičnih krogih prevladuje mnenje, da se bodo opustevali nemški nomisleki v tem zmislu, da se revidira lista krivcev vojne in nemara tudi skrči.

Kolčak ušel boljševikom?

LDU, Washington, 31. jan. Iz Honolulu se poroča: Admiralu Kolčaku se je posrečilo, da je ušel boljševikom.

Gospodarstvo.

BORZA.

LDU, Curih, 30. jan. Tečaj. Devize: na Dunaj 2.05 Praha 6.00, avstrijski bankovci žigosani in nežigosani 2.25.

LDU, Dunaj, 30. jan. (ČTU) Tečaj: Deviza na Curih 4675. Tečaj v prostem prometu: Zagreb 245. 260, Praha 320. 345, kronski bankovci SHS 225. 245.

LDU, Dunaj, 31. jan. Curih 4675. Kurzi v prostem prometu: Zagreb 237—247, Praha 317—332, SHS-krono 225—245.

+ Sladkor v Budimpešti stane kg 23—27 madžarskih kron, v našem denarju okrog 11—13 K.

+ Beogradska občina je prejela iz Rumunije 30 vagonov petroleja, ki stane na obali Save po 4.60 dinarjev liter.

+ Emisijska banka SHS otvori v najkrajšem času svojo podružnico v Splitu.

+ Za prebrano in obnovitev mesta Skoplja je dala beogradska vlada na razpolago 60.000 dinarjev.

+ Geodetska akademija se ustanovi v Sarajevu. Odpre se 1. septembra. V ta namen se že pripravljajo prostori, ki jih je kupila država za 510.000 kron.

+ Ameriški sladkor za našo državo. Ker so nam Čehoslovaki hoteli za sladkor zaračunati tako visoke cene, da jih ne bi mogli prenesti, se je sedaj naša vlada obrnila na Ameriko, ter upa, da bo mogla dobiti sladkor iz prekooceanskih kraljev po nižjih cenah kakor iz Čehoslovaške.

+ Železniška proga Užice-Vardište. Bosanske in srbske železnice bi trebao zvezati s kratko progom, ki bi šla od Užice do Vardište. Na ta način bi bil velik del Srbije zvezan po železnici direktno z morjem (s pristaniščem Gružem). Naše časopisje se vsled tega zelo zavzema za zgraditev proge Užice-Vardište, ki bi bila najprikladnejša in bi sorazmerno malo stala.

+ Izvoz živine iz Hrvatske bo glasom vesti iz Zagreba, v najkrajšem času skrčen na minimum. Vsak izvoz živine se bo v bodoče strogo nadziral.

+ Člitski soliter. V Ljubljani. Miklošičeva ulica, 8/II. se nahaja pisarna "Delegacije proizvajalcev čiltskega solitra za kraljestvo SHS." Vodi jo kot poddelegat (za Slovenijo) kmetijski strokovnjak dipl. agr. A. Jamnik, glavni delegat in osrednji urad te delegacije pa je v Beogradu. Ta ustanova se ne peča z nikako trgovino, temveč je njen namen le, da daje vsakomur brezplačni pouk o najboljši uporabi bodisi umetnega gnojila. — Kdor želi, da se mu tudi vsa tiskana navodila in poučni spisi brezplačno dopošljajo, naj javi svoj naslov ljubljanski pisarni omenjene delegacije.

Gledališče.

MIGNON.

"Mignon". S solisti, z zborom in orkestrom, ki ga ima naše operno gledališče v letošnji sezoni na razpolago, je mogoče doseči če ne popolno, vsaj dostojno in v celoti zaokroženo izvajanje izbranih opernih del. To pesem lajnarno že od začetka sezone. Če jo nekateri gospodje, ki se neprestano jeze na sitne in brezobzirne operne recenzente, niso mogli ali pa niso hoteli razumeti, jo je dobro razumel vsaj mož, ki ga je letošnje gledališče vzelo med kapelnike in mu hotelo milostno dovoliti dirigiranje neslanih operet. Ta mož ni mnogo besedičil, marveč je korajžno zavihal rokave, se je lotil dela z le pravemu umetniku lastnim navdušenjem, s pridnostjo in energijo. Uspehi so se kmalu pokazali. "Hoffmanove pripovedi", nato pa kmalu "Prodana nevesta", obe uprizoritvi ste svedočili, da dobivamo čedalje boljše operne predstave. Vseskozi vestno in natančno naštudirana "Mignon" pa je dokaz, da je bila zgoraj navedena trditev upravičena. Pri nobeni dosedaj uprizorjeni operi

Dnevne vesti.

— Sokolski sistem se ima v smislu ukaza naučnega ministrstva uvesti pri pouku telovadbe v vseh jugoslovanskih šolah. Obenem se združi s sokolstvom organizacija četništva (skavtovi).

— Potovanje v Nemčijo. Deželna vlada v Salzburgu naznanja, da delavci, ki potujejo v Nemčijo, ne morejo prestopiti meje, ako niso izpolnili nastopnih pogojev: 1. imeti morajo poleg vizuma avstrijskega zastopnika tudi vizum nemškega zastopnika (urad za potne liste). 2. dobiti morajo od politične oblasti onega kraja, kamor žele potovati, potrdilo, da prihodu njih samih ali članov njih družine ni ovire. 3. nabaviti si morajo potrdilo delodajalca, da so sprejeti v delo, oz. da bodo sprejeti. 4. potni list ne sme biti starejši od leta dni.

— Naši železničarji iz Zagreba nam pišejo: Z vsa paro se je delovalo za razpust ravnateljstva drž. žel. v Ljubljani, da se nas dodeli zagrebškemu ravnateljstvu. Da pa nismo glede stanovanj na najboljšem stališču, eva vam dokazati! Nastanjeni smo po hotelih in čiste s kakšnim komfortom! Bolj podobno internaciji kakor pa bivališču državnega uslužbenca. Zamazana okna sem in tla tudi pobite šipe, da ti piha zefir že na itak premrle ude. Odeja umazana in le toliko, da te zjutraj ne nalidejo trdega v koritu. (vsaj tako smemo nazivljati posteljo, katera ne odzvarja sanitarnim predpisom). Ali ima soba in omara klinč, kamor bi spravili potrebno prtljago, zato se ne briga nihče. Prepričani smo nemili usodi! Predno ste nas ločili od naših družin in lastnega doma, pomislili bi preje in uređili bivališča tako, da bi se vsaj za silo iznajeli!

— Ljubljansko avstrijsko zastopstvo pozna še vedno samo Luitbach, Luitenberg itd. Naša vlada bi morala vendar gledati, da se naša imena imenujejo samo v našem jeziku, ker tudi Avstrija zavrne dosledno vsako pismo, ki je naslovljeno na Dunaj, Gradec itd.

— Pri italijanskem konzulatu v Ljubljani so uvedli gospodje čudne manire, ki so skrajno neprilicne za ljudi, kateri imajo s konzulatom opravka. Mnogokrat morajo čakati stranke po ure in ure, ker v uradu ni nobenega uradnika. Ako slednjič kdo pride se jim zgodi, da jih kratkoma odpravilo in jih naroče za drugi dan. Da je takšno postopanje pri današnjih prenočevalnih in prepotovalnih razmerah skrajno brezobzirno, menda ni treba še posebej poudarjati.

— Vlom v Kočevje. Neznani vlomilci so se dne 29. januarja v trgovino Adolfa Schleimera ter odnesli za 20.000 K raznega, manufakturnega blaga.

— Okradena vovodinja. Vlomljeno je bilo v grad Bogenšperk, ki je last nemške vovodinje Meklenburg. Odnesli so za 14.900 K raznega blaga in dravencostni.

— Trboveljska premogokopna družba razpisuje javen natečaj za zgradbo lastne palače ob Aleksandrovi cesti. Opozorjamo zainteresirane kroge na današnji oglas.

— Opozorjamo na današnji oglas domače slovenske tiskarne Verdnik & Žnidar. Tvrdo priporočamo vsem domačinom, ker je prvovrstno jugoslovansko podjetje.

Ljubljana.

— Opozorjamo ponovno na ustanovno zborovanje Narodnega sveta za zasedeno ozemlje, ki se vrši danes dopoldne ob 10. uri v Mestnem domu.

— Shod javnih in privatnih nastaviteljev se vrši v ponedeljek 2. t.

m. ob pol 11. uri dop. v veliki dvorani Mestnega doma. Sklicuje ga načelstvo NSS.

— Dijaški transport na Dunaj. Udeležniki dijaškega transporta na Dunaj dne 3. febr., ki žele zacariniti svojo prtljago v Ljubljani, naj prinesejo isto dne 2. febr. ob 14. uri na glavni kolodvor.

— Za diake iz zasedenega ozemlja je nabral g. Josip Ivančič, kavarar v Zvezdi, med svojimi gosti 1860 K. Iskrena hvala.

— Sodbe proti verižnikom. Zadnje dni je bilo zopet izrečenih večje število obsodil proti raznim trgovcem i. t. d. zaradi navijanja, tihotapstva in veriženja. Trgovci so se vsi pritožili.

— Bire ni hotel dati duhovščini. Ljubljansko deželno sodišče je včeraj obsodilo na 14 dni strogega zapora kmeta Franceta Rota, 62 let starega, očeta 5 fantov in dveh hčeri, posestnika v Zalesu, domovini »Obloškega Tončka.« Rot se je upiral biri in je izvrševalnega organa nagajal: »Za biro bom laz tebe obril s cepcem. Vsi s farji držite! Če ne greš z mlega hleva, te na mestu hudič vzame!« Tudi njegova žena je bila huda ter je vzkliknila: »Naj duhoven zarabi enega otroka!«

— Denarnice z legitimacijo je pozabil neki železničar v soboto dopoldne v prekafevalnici Chalupnik na Starem trgu. Zglašil se naj tam osebo v izvršno oddelku.

— Izgubila se je v zori zvečer iz Narodnega doma grde zlata zapustnica. Ker je ista drag spomin, se nadjate naproša, da jo izroči proti primerni nagradi v upravnishvu »Jugoslavije«.

Maribor.

— Ekspozitura urada proti navljanju cen. proti verižnikom in tihotapcem je začela poslovati v Mariboru. Ekspozitura bo imela dovolj hvalnega posla, ker po Mariboru mrzoli kot mravelj raznih verižnikov in tihotapcev.

— Slov. mestno gledališče. Za prihodnji teden se pripravila v mariborskem gledališču »Hasanaginica«. Ravnateljstvo je dalo za to uprizoritev napraviti popolnoma nove kulise in oblike.

— Požar. 28. pr. m. je nastal vsled kratkega stika električne napeljavne ožice v Halbfährthof tvojnic za usnje. Ogenj je predel streho ter je tako nastala nevarnost, da se razširi na sosednja poslopja. Neumorni požarni brambi se je končno posrečilo ogenj omejit in pogasiti.

Celje.

— Ocenjeni in oneretni večer, ki je bil zadnjič odpuščen se bo vršil v ponedeljek 2. t. m. v mestnem gledališču. Spored ostane netoprenjen. Že kupljene vstopnice ostanejo veljavne za to prireditev.

VSEM SRBOM, HRVATOM IN SLOVENCEM!

Na jugu Srbije, blizu bolgarske meje, se nahaja mestce Surdulica, »mesto okostij«, kjer so pomorili Bolgarji za časa okupacije 5—6000 izbranih Srbov.

Po oslobojenju se je začelo v prisotnosti mednarodne komisije izkopavanje teh žrtev bolgarske bestialnosti, — in pokazalo se je nešteto grobišč po celi okolici, po polju, po gozdu in celo po prepadih leže ti mučeniki, ki so zakrivil samo to, da so bili Srbi! Naravnost za rafiniranim barbarizmom so opravljali Bolgarji tu svoj krvniški posel, vezali so svoje žrtve, jih prebadali, vlekli jim kožo s temen, jim iztikali oči — ter jih potem cele pobili!

Svobodna domovina je dolžna, da se spomni tistih, ki so dali svoje življenje za njeno osvoboditev.

Zato se je osnoval v Surdulici »Odhor za podizanje spomenika mučnim ubitim Srbima,« da s pomočjo domovine zbere vse posmrtnostne ostanke teh terorjev in jih shranil v skupni grobnici. Na to grobnico se bo sezidala kapela, v kateri se bo shranilo vse, kar je bilo v zvezi z mučenjem in ubijanjem. V zvezi s tem spomenikom se bo zgradila kot sestavni del spomenika bolnica, ki naj služi potomstvu.

Spomenik bo kulturna naprava, poleg tega pa zgodovinski dokument strašnih časov, kot jih ni nikdar do tedaj videla Srbija.

Odhor računa pri svojem delovanju na podporo vseh bratov v Jugoslaviji in upa, da mu bodo pomagali s prostovoljnimi darovi, s prispevki veselje in koncertov, da udeleži svoj namen.

Vse prispevke je poslati neposredno Odhoru.

Odhor za podizanje spomenika mučnim ubitim Srbima, Surdulica.

POMOŽNA AKCIJA ZA PETROGRAD.

Ruski kružok prosi in vabi še enkrat vse človekoljube in prijatelje Rusije, da bi sodelovali pri akciji, ki so jo začele rodoljubkinje in rodoljubi v Beogradu. Ore za pomoč stradajočemu Petrogradu.

Srbi so se stvari oprijeli z veliko vneino in akcijo so stopile na celo najodličnejše in najprijavnije osebe naše prestolice. Mar naj bo pri nas drugače? Kaj nam ni trpeča Rusija prav tako blizu?

Da se o stvari pogovorimo in vioge razdelimo, vabi podpisani odbor vsa kulturna in karitativna društva na sestanek dne 5. februarja ob 8. uri zvečer v prostore Slovenske matice, Kongresni trg št. 7.

Zlasti pa prosimo sledeča društva, da se po svojih odposlancih sestanaka zanesljivo udele:

Splošno slovensko žensko društvo, Društvo jugoslovanskih novinarjev, Društvo jugoslovanskih dobrovoljcev, Društvo političnih pregonancev, Jugoslovansko napr. akademsko društvo Jadran, Narodni dom, Akad. društvo jugoslov. tehnikov v Ljubljani, Slov. akad. društvo tehnikov »Danica«, Udruženje jugoslovanskih akademikov Begunaca, Odsek Ljubljana, Zveza slovenskih odvetnikov, Slovenski »Rdeči križ«, Glasbena matica, Matica Slovenska, Slov. Solška Matica, Ljubljansko učiteljsko društvo, Društvo slovenskih profesorjev, Gospodarsko napredno društvo za St. Jakobski okraj, Češka Obec, Telovadno društvo »Sokol« I. (za okraj St. Peter-Vodmat), Telovadno društvo »Sokol« I. (Krakovo-Trnovo-St. Jakob), Telovadno društvo »Sokol« v Ljubljani Narodni dom, Družba sv. Cirila in Metoda D. Sv. C i M mestna ženska podružnica, D. Sv. C i M St. Jakobska moška podružnica, D. Sv. C i M St. Jakobska ženska podružnica, D. Sv. C i M St. Peterska ženska podružnica, Delavska zveza kat. političnega društva Narodni dom, Slov. pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«, Zveza slov. pevskih društev v Ljubljani, Društvo slov. učiteljev, Telovadno društvo »Sokol« v Šiški, Telovadno društvo »Sokol« občine Vič, Zveza dobrodelnih društev v Ljubljani, Zveza jugoslovanskih železničarjev, Osrednji odhor v Ljubljani, Ljubljanska sokolska župa, Slovenska sokolska zveza, žensko telovadno društvo v Ljubljani, Slovenska krščanska socialna zveza, Slovensko učiteljsko društvo, Leonova družba, Vincencijeva družba v Ljubljani.

Če bi bili kako društvo izpuštili, naj se nam to blagohotno oprusti — in naj to ne bo povod, da bi se društvo temu človekoljubnemu delu odtegnilo. Vabljeni so pač vsi, ki imajo odprto srce in odprte roke za trpečo dečo Petrograda.

Ljubljana, 31. januarja 1920.

ODBOR.

NSS.

Ustanovni občni zbor krajevne organizacije NSS za kolizejski okraj v Ljubljani se vrši v sredo dne 4. februarja točno ob pol osmih zvečer v restavraciji »Novi svet« (Prešernova soba). Vabimo somišljenike in somišljenice, da se ustanovnega zborovanja zanesljivo udeležijo.

Shod NSS. v Novem mestu. Danes v nedeljo se vrši javen shod Narodno-social. stranke v dvorani g. Windischera v Kandiji. Somišljenike iz Novega mesta in okolice opozarjamo na ta shod in jih vabimo, da se istega polnoštevilno udeležijo.

Shod NSS. v Celju. Četrtek dne 29. t. m. ob 8. uri zvečer vršil se je v Celju pri »Kroni« jako dobro obiskan shod, kateremu je predsedoval tov. Zbakar. O političnem položaju, delovanju vseh dosedanjih političnih strank, občinskih volitvah ter o strankinih zadevah poročal je v daljšem, poljudnem govoru tov. Est iz centrale. Navzoči so izvajanjem sledili z zanimanjem ter ista s stvarnimi medklji in splošnem pritrditvami odobraval. Tov. Bobek je v kratkem, a jedratem govoru obrazložil smernice prvega dela Narodno-socialistične stranke v smislu svojih načel, kar je izzvalo navdušeno odobravanje. Tovariš Zbakar predlaga resolucijo proti laškemu nasilnemu imperijalizmu, ki je bila soglasno sprejeta. Slednjič predlaga tov. Est, da se današnji shod pridruži resolucijam svojih tovarišev v Mariboru s posebnim ozirom barbarskega in nesocialnega postopanja mariborske »Internationale«, kar se soglasno in z ogorčenjem sprejme. Ob pol 11. uri zaključil predsednik s pozivom, da se vse združi v naših vrstah k vsrajnemu delu, lepo uspešno zborovanje, ki je doneslo za tiskovni sklad tudi lepo zbirko 230 krom.

Pokrajinske vesti.

V Bistrici v Rožu se je vršil preteklo nedeljo javen ljudski shod, ki je bil zelo dobro obiskan. Govorili so zastopniki vseh strank. V soboto 24. t. m. so prepravili nemškutarji Bistrico in sosednje vasi v Rožu z letaki kateri hujskato proti naši državi. Zlastno pri tem je posebno delstvo, da se puste vjeti na nemške limanice otroci slovenskih starišev, ki raznašajo in vsiljujejo letake. Mladi ljudje naj bi pomislili na posledice, ki jih utesne imeti takšno protidrjavno postopanje za nje.

St. Janž v Rožu. Poročili se je g. Hornbek, Slovenskemu koroškemu bojevniku naše iskrene čestitke.

Na Vrhniki se je razpisalo verižništvo do neverjetnih mej. Verži vse, mlado in staro, reveži in bogataši. Bil so slučaj, ko so prevažali celo ljudje, ki sede na milijonih čez demarkacijsko črto polne vozove lesa, pod lesom tobak in živila. Vrhniki gostilne so polne elementov, ki pripravljajo s pljančevanjem in izgrajenjem lahko in hitro zaslužni denar. Ako državna oblast verižništva že ne more zatreti, naj vsaj omeji to brezmejno pljančevanje in hazardiranje, ki vpliva nalezljivo tudi na ljudi, kateri so se dosedaj verižniški služnasti še ustavljali. Za red skrbje še najboljši srbski vojaki, zato pa so tudi pri verižniški gospodi nad vsom mero osovraženi. Kjer le morejo ščelelo prebivalstvo proti njim, zlasti pa hujskato ljudi s tem, da skušajo Srhom naprtniti vse tarvine, ki se v zadnjem času na Vrhniki in v okolici silno množe.

Kočevje. Kočevski Sokol priredi danes v prostorih hotela »Trst« ob 8 zvečer Sokolski plesni venček s raznim razvedrilom, kamor vabi vse svoje člane, prijatelje in znanca. Vstopnina 6 krom za osebo.

Iz šaleške doline se nam pritožujejo, da poštini uradi na naročilu ravnateljstva načelo sprejemati zmedkanih ali zamazanih bankovcev. Klub temu na pošte same po navadi izplačajo takšen denar. Izgovarjajo se, da dobivajo iz Ljubljane po navadi slabe bankovce, dočim obdrže lepeše tamkar.

Braslovec. Poročajo nam: Tukajšnja veleposestnica baronica Knobloch je dobila pred kratkim iz Avstrije pismo, ki je bilo naslovljeno na Prasslau, Untersteiermark in Deutschösterreich. Da je za baronica pismo sprejela, ni samo na sebi nič hudega, hudo in nam nerazumljivo je le to, da pošta takšnih pism odločno ne zavrne. Skrajni čas je, da takšna žaljena lenkrat za vselej nehajo.

Izdajatelj in odg. urednik A. Pesotz.

Šport in turistika.

Motorni klub. Dne 2. februarja ob 9. uri dopoldne se vrši v restavraciji Novi svet v Prešernovi sobi, obenem z občnim zborom kluba slovenskih kolesarjev »Ilirija«, ustanovitev motornega kluba, na katero se vabilo vsi motociklisti.

Turnir ljublj. šahovskega kluba v kavarni Evrona. Četrty dan. Polozat se je že precej izlasnil. Dobili so Poljanec proti inž. Vagali, Zupančič proti Torošu, dr. Čadež, ki je ponudil remis a ga je nasprotnik odklonil, proti prof. Vagali, Kragelj proti Kaliterni, Ferjan proti Albertu, dr. Pac proti Dolencu. Stanje po četrtem dnevu: Ferjan, Poljanec 4, dr. Čadež, Zupančič 3, Kragelj, Toroš, prof. Vagala 2, Dolenc, Kaliterna, dr. Pac, inž. Vagala 1, Albert 0. — Turnir se nadaljuje v torek.

Društvena in uradna obvestila.

Splošna gospodarska zadruga za Slovenijo v Ljubljani bo z dnem 3. februarja delila svojim članom mast, olje, kis, mlo, kavo in šibe (vžigalice). Mast se bode oddajala: samcu kg 1/2, kdor ima svoje gošpodinstvo kg 1, do 2 oseb 2 kg, do 4 oseb 3 kg, do 5 oseb 4 kg in čez 5 oseb 5 kg. Olje se bo delilo na izkannico pol litra, kis 1 liter, mlo in kava v poljubni množini, šibice 1 zavitek. Vrstni red: Dne 3 febr. od član. št. 1—200, od 4 febr. od 201—400, dne 5. febr. od 401—600, dne 6. febr. od 601—800, dne 7. febr. od 801—1000, dne 10. febr. od 1001 do 1400. Ob tej priliki bode vsak član dobil pri blagajni tudi nakupno knjižnico. Načelstvo.

Člani in članice »Društva zasebne uradnišva Slovenije«, ki so se svolečasno priglasili za cenelo dobavo blaga proti takoljšemu plačilu, naj se nemudoma zleže v društveni pisarni, Gosposverska cesta, št. 12, II. nadst., kjer dobe takozvane izkaznice. — Društvo zasebnega uradnišva Slovenije v Ljubljani.

Srbobravski jezikovni tečaj se prične v torek, 3. februarja v V. rantaovi hiši, Sv. Iakoha trg št. 2, II. nadstropje, ob 1/4 na 10 in se bo vršil vsak torek in petek ob omejenem času. Člani se sprejemajo vsakokrat pred urno.

Mali oglasi.

Proda se:

Proda se takoj dobro idoča trgovina za modistično z bogalim skladiščem. Anton Senčar, Prošernova ulica 19 v Ptuj. 166

Umitvalnik, že rabljeni ženski polčevlji št. 38 prodam ceno. Naslov v upravi. 170

Proda se majhna hišica z vrtno ob veliki cesti, Brunavas št. 18 pri Mokronogu. Pismo ali ustmeno se laze: Restavracija Petrovč pri Celju.

Motorno kolo, skoraj novo, 2 1/2 HP., znamke Puch, v dobrem stanju z močno, novo pneumatiko se prda za 4500 K. Ogleda se v mlekarni v Vojakiški ulici št. 10. 161

Frezo, skobelnik, mizno okrožno kolo in lesno strugalno mizo prodam takoj. Električna družba, Ledenica, Koroška. Zglašila se za ogled in pogledanja pri Jožetu Arnejcu, pošta in postaja Ledenica. 160

Prodajam 1 kožijo halika, napoli brila skoraj nova, 2 kobil 170 cm visoki, stare po 7 let in ste za vsako vožnjo. Več se izve na Karlovački cesti št. 11 v Ljubljani. 146

Proda se takoj acetični aparat z vso napravo in »Francis Sang turbine s 5 HP.« Več se izve na licu mesta pri Alojziju Stroj, gostilna in trgovina z lesom v Županjah, p. Begunje pri Lescah, Gorenjsko. 159

Lepo bukovo ogilje se dobi na Emonski cesti 10. 158

Prodajam moške obleke, harmonike, visoke čevlje, ženski uri, briljantni prstan, zapetnice. Ogleda se od 10. ure v soboto in nedeljo, Študentovska ulica 11. Uršula Beber.

Kupi se:

Glasovirje in planine kupuje Makso Ropas, graditelj glasovira Zagreb, Mešnička ul. 15. Telefon 23-04. 117

Službe:

Iščem poštenega mlinarja s hrano in stanovanjem ali brez, nastop takoj. Naslov pove upravnishvu. 169

Dva sodarja, ki bi pridno in do bro delala, se vzameta takoj za trajno opravilo proti dobri plači pri trditki Viljem Spitzer, (Kolizej). Predstavili se v pisarni. 148

Razno:

Akademik išče prazno ali opremljeno sobo proti nagradi. Ponudbe na upravo pod »Vstojnost 10«. 167

Soliden gospod išče mesečno sobo, če možno s posebnim ugodom. Dopisi se prosijo pod šifro »Dobra plača« na anononno ekspedicijski Al. Matetič, Ljubljana Kongresni trg 3. 149

Gostilna se da na račun pod dobrimi pogoji. Obrt je v dobrem stanu zemlja na raz. plago. Vpraša se pri Antonu Petruer Šmarje pri Jelšah. (Slovenija.) 136

Zahitovaje »Jugoslavije« v vseh gostilnah, kavarnah, in brivnicah! Pridobivaje naročnikov!

Dopisovanje in ženitne ponudbe:

Resna ženična ponudba. Mladenič čedne zunanosti, 29 let star, brezhibne preteklosti, vseleza značaja, se želi seznaniti v svrhu ženitve z gospodično primerno starosti, ki bi imela samostojno boljše posestvo, že vpeljano gostilno ali trgovino. Vdova s 1 ali 2 otrokoma niso izključene. Ponudnik je vajej lesne trgovine in poljedelce a precejšnjo varto prihrankov. Ponudba, če mogoče s sliko se prosijo pod »Zadovoljna bodočnost 735« na »Anončni zavod«, Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 144

Franjo Paar, Varaždin,

Brzjav Paar Varaždin

Ustanovljeno god. 1912

Prva hrvaška trgovina panjev in žebelarskih izdelkov.

Lastni izdelki umetnega satja.

Oblastveno konces. zavod 1. po končevanje podgan, miši in mrčesa

Kolodvorska ulica 39 se priporoča v pokončevanje podgan, miši, ščurkov, rusov, stenke, moljev itd. z različnimi novoiznajdenimi povsem zanesljivimi sredstvi v zvezi s posebno metodo. Uspeh zajamčen. Spričevala na razpolago.

Tapetnik in dekorater

M. ZOR

Kolodvorska ulica 39.

se priporoča v napravo žimnic, vzmetnih žimnic, divanov, otoman, dekoracije, zastorov in tapetiranja sob, katera dela izvršuje priznano solidno in po nizkih cenah. Prosi blagohotnih naročil.

Vzorci

manufakturnega blaga razpošilja vsakemu, kateri iste takoj po izbihi nazaj vrne.

Prva gorenjska razpošiljalna IVAN ŠAVNIK, Kranj.

Vžigalniki

na beneln vsake vrste se dobijo v vsaki množini najceneje pri IVAN ŠAVNIK, Kranj.

Poravnajte zaostalo naročnino takoj, da se Vam pošiljanje lista ne ustavi!

Pozor! Lovci Pozor!

Strychnin ima v zalogi oblastveno koncesijonirano prodaja strupov in drogerija

A. Kanc, Ljubljana, Židovska ul. 1. 128

Naznanilo!

Vljudno naznanjava, da sva prevzela staroznano galanterijsko trgovino

V. Sirk, nasl. v Ptuj.

Prosiva, da se dosedaj izkazano zaupanje ohrani tudi nama ter zagotavlja, da se bova potrudila sl. občinstvo kar najbolje zadovoljiti s solidno in točno postrežbo.

Z odličnim spoštovanjem

V. Sirk nasl. Snaj & Urbančič.

PTUJ, 10. januarja 1920. 125

NAZNANILO!

Naznanjava slavnemu občinstvu, da sva otvorila na Poljanski cesti števil. 12

špecialni krojaški modni atelje za dame in gospode.

Nahajala sva se pred vojno v inozemstvu v samovelikih mestih, n. pr. v Bruslju, Berlinu, Bukarešti, Dunaju itd. ter sva s tem pridobila možnost slavnemu občinstvu postreči z najsolidnejšo postrežbo ter najboljšim delom. Ker imava na razpolago modne žurnale vseh najnovejših števil in vrst zamoreva postreči z najnovejšimi kroji.

Se priporočata diplomirana krojača

Verdnik & Žnidar.

127

Francosko-jugosl. komerc. družba
Pariz - - - - - Zagreb

Velika reklamna prodaja finega francoskega toaletnega mila

le 4 dni

Toaletno milo od 5 K do 35 K. Kolinska voda 70° garantirana. — Razstava in prodaja v drogeriji „Adrija“, Šelenburgova ulica števil. 5.

Na debelo posebne cene. 131

Imam naprodaj večjo množino **brezovih debel** za kolarsko obrt.

Vpraša se pri Ivan Bohine - Medvode. 128

Dr. ALOJZIJ ŠLECHTA

Je otvoril po mnogoletnem zdravniškem delovanju v tu- in inozemskih bolnicah zdravniško prakso in ordinira za kirurgične in splošne bolezni.

Ljubljana, Dvorni trg 1. nasproti Narodne kavarne

od 10-12 in 3-4. 126

Proizvalamo in dobavljamo
takoj

dvigala, lifte, priprave za nalaganje, mala dvigala, bencin motorje, najfinejše mehanične instrumente i. t. d.

Tovarna strojev in fina mehanična delavnica

IVAN von PETRAVIĆ & Co., WIEN-HERNALS.

Zastopstvo: Zagreb, Samostanska ul. 15. I.

Menjalnica

Slovenske Eskomptne banke v Ljubljani
nasproti južnemu kolodvoru

sprejema vloge na tekoči račun in hranilne knjižice. — Kupuje valute in devize po najvišjih dnevnih cenah. — Ima stalno v zalogi velike množine tuje valute. 92

Tvorna čevljarstva zadruga v Ptuj.
sprejmo večje število dobro izurjenih

čevljarstvih pomočnikov

takoj v delo. Plača po dogovoru. Dopolni se pošiljajo na zgornjo zadrugo.

Kina železnato vino

lekarja „Piccolija“ v Ljubljani, Dunajska cesta, krepla malokrvne, nerazvorne, oslabele odrasle in otroke. Naročila proti povzetju. 168

Zavod Rodna Gruda v Celju

proda trgovino za špecertjo in kolonijale s pisarno in skladiščem (blagom) na najprometnejšem kraju v Celju; nadalje za tvornico sposobno poslojijo blizu kolodvora. Oglasiti se je pri zastopstvu Gosposka ulica 6/I. v Celju.

Kupujem stare zlato in srebro

po najvišjih dnevnih cenah.

ALOJZIJ FUCHS, Šelenburgova ulica 6.

Velika izbira zlatnine, ur, srebrnine in briljantov. Popravila izvršujem v lastni delavnici točno in solidno.

Stampilje
ANTON CERNE,
graveur in izdelovatelj
kavčuk stampilij.

Ljubljana, Dvorni trg 1.

LES

rezan, tesan, okrogel, drva in oglje kupuje in prodaja

„SEVER“

društvo lesnih industrijcev dravske doline

Maribor, Tegetthofova cesta 45.

Stare, obrabljene, tudi razbite

gramofonske plošče

kupuje ali zamenja do konca svečana.

Edina zaloga gramofonov in gramofon. plošč za Slovenijo

A. Rasberger,

Ljubljana, Sodna ul. 5.

Popravila gramofonov in avtomatov izvrše se strokovno in ceno v lastni mehanični delavnici oziroma pri velikih avtomatih na licu mesta. 82

Medica & Comp.

priporoča svojo veliko zalogo manufaktur. blaga na debelo

LJUBLJANA,

SODNA ULICA ŠT. 7.

Istotam se dobi večja množina praznih zabojev.

Riči Scagnetti naznanja v svojem in v imenu svojih bratov Zdravka in Romana pretresljivo vest, da je njih nadvse ljubljani dobri in skrbni oče, gospod

arhitekt

Valentin Scagnetti,

mestni stavbenik, posestnik in tovarnar, načelnik zadr. stavbenikov v Sloveniji

po dolgem mukepolnem trpljenju danes v soboto 31. januarja mirno preminul, zapustivši mnogo prezgodaj svojo ljubljeno deco.

Pogreb našega nepozabnega očeta bo v ponedeljek ob pol 4. popoldne iz hiše žalosti Šelenburgova ulica 6 na pokopališče k sv. Križu.

Blag spomin in večni mir ljubljenu očetu.

V Ljubljani, dne 31. januarja 1920.

KONCERT!

V ponedeljek dne 2. februarja zvečer svira

Ljubljanski orkester

v restavraciji „Zlatorog“.

Cigaretni papir

seledeče vrste:

Golub, Abadie,

Club in Samum

priporoča na debelo:

„Branus-Papirica“, Ljubljana, Mestni trg 11.

3 rodbine

skupno ikejeo stanovanje obstoječe iz 6-7 sob, kuhinje, kopalne sobe, z vsemi pritlikinami ter električno razsvetljavo v mestu ali na perefiriji Ljubljane, za takoj ali pozneje. Oskrba s kurjavo in posebna nagrada je dotičnemu, ki stanovanje oskrbi zagotovljena. Sporočila se prosijo pod „Kurjavo“ na „Anončno ekspedici“ Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg št. 3.

Krznarska moda 1920

je strankam na vpogled in se izdeluje v najkrajšem času.

Kupujem veveričine in polhove kože, vsako množino in po najvišjih dnevnih cenah.

Strojenje vsake vrste kož na kosmato.

LUDOVIK ROT, krznar

Gradišče 7

nasproti dramskega gledališča.

„STANDARD“

TVORNICA LAKOV IN BARV.

Altstetten-Zürich, Švica

Zastopnik za Jugoslavijo: **FRANJO FORGAC, Zagreb, Trg I. br. 19**

nudi: lake, lakove barve in lakove hoje kakor tudi sorodne proizvode, posebno za železnice, vagonke in avto tvornice, električno industrijo, slavnobno industrijo, tvornice strojev in livarne, tvornice velosa, šivalnih strojev, in kovinastega pohištva, tvornice pločevinastih izdelkov, pločevinastih plakatov, pločevinaste embalaže itd. tvornice za pohištvo in za lesno industrijo, pivovarne, tkalnice, predilnice, kemične tvornice itd.

Dalje nudi: terpentinovno olje, pravi ameriški šelak, čisti, vsi popolnoma pristni švicarski izdelki.

Povoljni plačilni pogoji. Kratek dobavni rok. Zadrževanje ponudbe.

Razpis natečaja.

„Trboveljska premogokopna družba v Ljubljani“ namerava zgraditi v Ljubljani na stavbišču ob Aleksandrovi cesti nasproti Narodnega gledališča uradno poslojijo in razpisuje v svrhu pridobitve stavbenih načrtov

javen natečaj

z omejitvijo na udeležbo arhitektov, ki prebivajo v kraljestvu Srbov, Hrvatov in Slovencev ali pa prebivajo v inozemstvu, morajo pa biti jugoslovanske narodnosti.

Določa se, da je osnutek v smislu razpisanega programa in pogojev izdelati v skicah v merilu 1:200.

Doba izročitve osnutkov določena je do 12. ure opoldne 31. marca 1920 na naslov: „Trboveljska premogokopna družba v Ljubljani“, Knafljeva ulica 13 v zapečatenih ovojih, označenih z geslom v smislu razpisanih pogojev.

V presojevalno komisijo izvoljeni so sledeči:

Ing. A. Klinar, gradb. direktor za Slovenijo, kot predsednik.

Arh. Jan Duffe, mest. gradb. nadsvetnik v. p., kot podpredsednik.

Ing. J. Forster, profesor obrtne šole, kot član komisije.

Ing. M. Pirnat, dvorni svetnik.

Ing. M. Prelovšek, mestni gradb. nadsvetnik.

Ing. S. Radnai, ravnatelj „Trboveljske premogokopne družbe“.

Dr. M. Zarnik, mag. direktor,

vsii stanujoči v Ljubljani.

Za osnutke, ki jih bo presojevalna komisija spoznala za najboljše so sledeče nagrade:

I. darilo v znesku K 10.000.—

II. „ „ „ „ 6.000.—

III. „ „ „ „ 4.000.— (jugoslov. kron)

in poleg tega še nadaljne dve nagradi, vsaka po K 2000.— za eventualni nakup dveh osnutkov, katera sicer nista bila odlikovana, vendar pa od presojevalne komisije v nakup priporočena.

Za izgotovitev konkurenčnih osnutkov potrebni pripomočki, razpisni pogoji in drugi podatki se dobivajo poštne prosto pri „Trboveljski premogokopni družbi“ v Ljubljani, Knafljeva ulica števil. 13. 124